

[Edvard Sørensen.]

hvilke kommunehjælpen jo er det altover- skyggende spørgsmål. Jeg erkender, at for kommunehjælpens vedkommende er det sådan, at det er kommunen, der bestemmer, hvor meget vedkommende skal have. Men på den anden side må man også gøre sig fuldkommen klart, at det, at der er en større trang til kommunehjælp, behøver ikke at være kommunens egen skyld; det kan skyldes forhold, som kommunen ikke selv er herre over. Man kan tænke sig en mindre kommune, som f. har et stort fabriks- anlæg. Hvis dette fabriksanlæg går i stå en overgang, vil der i en sådan kommune blive en mægtig stor arbejdsløshed. Der vil da blive tale om en opgave, som kommunen meget vanskeligt — for ikke at sige umuligt — kan klare, og derfor tror jeg, det bliver nødvendigt, at man giver et betydeligt procenttilskud til kommunehjælpen. Det, jeg kunne tænke mig, er, at man ikke giver tilskud af, hvad det passer den enkelte kommune at udbetale til den enkelte per- son, men at man sætter en vis norm som udgangspunkt for procenttilskuddet. Jeg kunne tænke mig, at man tog aldersrentens grundbeløb som det, man gav tilskud af. Hvis man så som gennemsnit gav 50 pct. i tilskud, tror jeg ikke, det ville fremme misbrug.

Man kunne også gå den vej, at man sagde, at disse 50 pct. — hvad der måske var naturligt — skulle sættes i forbindelse med kommunens bæreevne. Det kunne gøres på flere måder; det kunne bl. a. gøres — den fremgangsmåde har man brugt ved bedøm- melsen af en kommunes bæreevne på andre områder — gennem beskatningsbrøken. Man kunne så sætte en vis svingningsmargin, f. eks. aldrig under 40 og aldrig over 55 pct.; men derindenfor kunne man have en sving- ning i forhold til, hvordan kommunens bæ- reevne var. Jeg ved, at det, man stiler efter, når til efteråret de øvrige forslag kommer frem, er, at kommunens egen udgift, stort set, skulle være den samme som i dag. Jeg må sige, at jeg for mit vedkommende tror ikke rigtig på, at det skal lykkes. Jeg tror, at når man får stoffet arbejdet igennem, vil kommunernes egne udgifter være større, end de er under de nuværende forhold. Det er naturligvis et spørgsmål, der kan drøftes i et kommende udvalg, men jeg tror, det er noget af det, vi skal se velvilligt på for derigennem at styrke det, der betyder så

uendelig meget for os her i Danmark: det kommunale selvstyre.

Jeg vender mig så til amtsskatterne. Her havde det været mit ønske, at vi straks kunne gå over til at udskrive amternes behov direkte på kommunerne. Det, man er nået frem til, er, at man skal forsøge på at gøre det med en afviklingsperiode på nogle år og prøve at kæde det sammen med en sam- tidig afvikling af bygningsskylden. Det skal jeg ikke modsætte mig; men jeg havde som sagt håbet, at vi straks kunne udskrive amternes behov direkte på sognekommuner- ne. Jeg tror, de fleste vil erkende, at den form, vi har for amtsskatter i dag, er uret- færdig; den er uholdbar, og den virker på en måde, som vi ikke kan fortsætte med i vor skattelovgivning. Hvis man nu går den vej at udskrive amtets behov direkte på sognekommunerne, er jeg ikke sikker på, at man ikke bliver nødt til at have mere ens- artethed i udskrivningen af de sognekom- munale skatter, end man har i dag, i alt fald mere ensartethed indénfor den enkelte amtsråds-kreds. Det er jo sådan efter de gældende regler, at kommunalbestyrelserne nogenlunde frit for hver 4 års periode kan bestemme, hvor meget de vil udskrive på fast ejendom og hvor meget på indkomsten, og det, man vedtager, svinger stærkt; det vil man se, hvis man gennemgår kommu- nerne her i landet. Jeg kan nævne, at en kommune som Skjern udskriver kun 5 pct. på faste ejendomme, hvorimod der er kom- muner på Lolland, der udskriver 90 pct. på fast ejendom. Det er muligt, man ikke skal gå så vidt som at kræve mere ens- artede forhold for hele landet, fordi de lokale forhold kan være meget forskellige, men jeg tror i alt fald, det bliver nødvendigt at kræve det indenfor de enkelte amtsråds- kredse. Den tanke, jeg kunne tænke mig på dette område — hvis man skulle tage hele landet under eet —, var, at man satte ejendomsskat og indkomstskat i et vist procentvist forhold til hinanden, f. eks. 5 pct. i skat og 15 pro mille i grundskyld, d. v. s. forholdet 1:3. Om de tal er de rigtige, eller man kan finde en bedre vej, er jeg meget villig til at drøfte; jeg tror, det bliver en af de ting, som vi i forbindelse med hele det komplekse, vi behandler her, kommer til at tage op til nærmere undersøgelse og drøf- telse.

Forslaget med sine forudsætninger er nu sat til debat; jeg håber, at de manglende